

Lov om Behandlingen af forsømte Børn.¹

6. juni.

¹ Tilleggslover 17 juni 1907 nr. 1, 2 juli 1915 og 9 juni 1922 nr. 1. — Jfr. skolelover 26 juni 1889 nr. 1 §§ 10 c og 62 og nr. 2 §§ 9 c og 55, lover 29 april 1905 nr. 2 § 9 og 10 april 1915 nr. 2 § 13.

Nr. 1.

Kapitel I. Om de Børn, Loven angaar, og de Forføininger, som kan træffes med Hensyn til dem.

§ 1. Barn, der ikke har fyldt det 16de Aar,¹ bliver efter Beslutning af Værgeraadet (§ 6) at bortsætte i en paalidelig og hæderlig Familie, i et Barnehjem eller lignende Indretning, hvis Plan af Kongen er stadfæstet eller i et Skolehjem (§§ 27 og 28), saafremt

- a. det har forøvet nogen strafbar, om sædelig Fordærvelse eller Vanvyr vidnende Handling, og Bortsættelsen antages hensigtsmæssig af Hensyn til dets Forbedring eller for at hindre Gjentakelser,² eller
- b. det paa Grund af Forældres eller Opdrageres Lastefuldhed eller Forsømmelighed findes vanvyrdet, mishandlet eller sædelig forkommet eller maa befrygtes at ville blive sædelig fordærvet, og en Advarsel (§ 3) ikke antages egnet til at rette Forholdet, eller
- c. det paa Grund af slet Opførsel fra Barnets Side, mod hvilken Hjemmets og Skolens Opdragelsesmidler har vist sig magtesløse, eller andre mislige Forhold fremstiller sig som nødvendigt at bortsætte det for at redde det fra sædelig Undergang.³

¹ Jfr. §§ 4, 20, 28 og 39. — ² Jfr. § 4. — ³ Jfr. § 5.

§ 2. Hvor Værgeraadet beslutter et Barns Bortsættelse i Henhold til § 1, kan det tillige frakjende begge eller den ene af Forældrede Forældremyndigheden.¹

Frakjendes Faderen Forældremyndigheden, opnævner Værgeraadet en Værge for Barnet. Hertil kan Moderen beskikkes, naar hun ikke bor sammen med Faderen.²

Udøves Forældremyndigheden af Moderen alene, beskikkes ligeledes en Værge, naar denne Myndighed frakjendes hende.

For forældreløse Børn, der skal bortsættes og ikke har nogen Værge, opnævner Værgeraadet en saadan.

¹ Jfr. § 41. — ² Jfr. lov 29 juni 1911 nr. 1 §§ 1 og 2.

§ 3. Finder Værgeraadet ikke at burde bortsætte et Barn, om hvis Anbringelse efter § 1 der er vakt Spørsmaal, kan det tildele saavel dette som Forældrene eller dem, der staar i disses Sted, saadan alvorlig Advarsel og Formaning, som findes paakrævet.

§ 4.¹ Har et barn under 14 aar forøvet en strafbar handling eller et barn mellem 14 og 16 aar nogen strafbar handling, for hvilken paa-talemyndigheden ikke finder at burde reise paa-tale mod barnet, kan værgeraadet anvende saadan advarsel eller formaning som i § 3 omhandlet. Det kan ogsaa henstille til barnets foresatte i hjemmet eller skolen bevisligen at tildele det saadan passende revselse,² som lovgivningen der hjemler, eller, hvis barnet er under 15 aar og dertil er adgang, beslutte dets anbringelse i en tvangsskole (§ 38) for en tid af indtil ét aar.³

¹ Endret overensstemmende med lov 17 juni 1907 nr. 1. — ² Jfr. § 42. — ³ Jfr. § 5.

6 juni. § 5.¹ Barn, som forsømmer skolen, eller som der udviser en særlig
 Nr. 1. slet opførsel, kan, naar de øvrige midler til opretholdelse af tugt og
 orden viser sig frugtesløse, ved beslutning af skolestyret anbringes i
 en tvangsskole, hvori barnet forbliver, saalænge det af dennes besty-
 relse findes fornødent, dog ikke ud over ét aar.

¹ Endret overensstemmende med lov 17 juni 1907 nr. 1.

Kapitel II. Om Værgeraad.

§ 6.¹ I enhver kommune dannes et vergeraad, bestaaende af
 stedets underdommer² og prest samt fem af kommunestyret efter for-
 slag af formandskabet for to aar valgte medlemmer, hvoraf en i kom-
 munen bosat eller der tjenstgjørende læge og en eller to kvinder. De
 kommunevalgte medlemmer undtagen distriktslægen kan, naar de har
 tjenstgjort i to aar, undslaa sig for at modtage gjenvalg for de to
 næste aar.

Efter hver forandring af vergeraadets sammensætning vælger dette,
 saasnaart det i anden anledning træder sammen til møde, formand og
 næstformand. Indtil valg er skeet, tjenstgjør den tidligere formand
 eller næstformand, og hvor ingen saadan haves, dommeren, lige som
 denne i hvert fald forbereder og leder de i § 14 omhandlede forhand-
 linger.

I kommuner, hvor det finnes nødvendig, kan Kongen beskikke en
 mann med de for dommere foreskrevne egenskaper³ til fast formann i
 vergerådet. Beskikkes nogen annen enn underdommeren hertil, uttrer
 denne av rådet.

Kongen kan bestemme, at der skal være flere vergeraad i samme
 kommune. Vedkommende regjeringsdepartement⁴ kan give almindelige
 regler om fordelingen af arbeidet mellem dem.

¹ Endret overensstemmende med lover 17 juni 1907 nr. 1 og 9 juni 1922 nr. 1. — Jfr. lov 17 juli
 1925 nr. 11 § 20.

² Se lov 14 aug. 1918 nr. 4 § 4.

³ Se domstolsl. §§ 53 og 54. — ⁴ Kirkedepartementet.

§ 7. Har Stedet flere Underdommere,¹ beskikker vedkommende
 Regjeringsdepartement² for to Aar ad Gangen en af dem til Medlem
 af Værgeraadet. Hvor Forholdene gjør det ønskeligt, kan en anden
 Mand med de for Dommere foreskrevne Egenskaber³ beskikkes til Med-
 lem af samme i Underdommerens Sted.

Har Stedet flere Præster, bestemmer Biskopen for to Aar ad Gan-
 gen, hvem af dem der skal indtræde i Værgeraadet.

I større Byer kan der opnævnes flere Præster og Læger, der tjenst-
 gjør turvis efter Formandens nærmere Bestemmelse.

¹ Se domstolsl. § 19. — ² Justisdepartementet. — ³ Se domstolsl. §§ 53 og 54.

§ 8. I Forfaldstilfælde indtræder for vedkommende Dommer og
 Præst samt for Lægen, hvis denne er Embeds- eller Kommunelæge,
 den, der under Forfaldet udfører deres Tjenesteforretninger. For Pri-
 vatlæge samt for Værgeraadets øvrige Medlemmer indtræder Varam-
 mænd, der vælges paa samme Maade som de selv. Naar Kongen be-
 skikker fast Formand i Værgeraadet, beskikker han samtidig en Mand
 til i dennes Forfald at forrette som Formand.

Hvor Beslutning skal fattes angaaende et Barn, som tilhører en 6 juni. ordnet Dissentermenighed, indtræder dennes Præst eller Forstander i Nr. 1. det almindelige geistlige Medlems Sted.

§ 9. Alle Værgeraadets Medlemmer nyder paa Reiser Skyds- og Kostgodtgjørelse beregnet efter de samme Regler, som gjælder for de i Lov af 10de Juli 1894 § 17 under anden Klasse¹ nævnte Tjenestemænd.

¹ Se nu lov 9 aug. 1918 nr. 6 og res. 14 aug. 1925.

§ 10. Hvor der ikke er Fare ved Ophold, holdes Møder af Værgeraadet, forsaavidt de medfører Reisegodtgjørelse for Dommeren, alene ved de almindelige Thinge eller i Forbindelse med andre af ham berammede offentlige Forretninger.

§ 11. Hvor Forretningernes Mængde gjør det nødvendigt, ansætter vedkommende Regjeringsdepartement¹ en fast Sekretær.

¹ Kirkedepartementet.

§ 12. Værgeraadet er beslutningsdygtigt med fire Medlemmer, hvoriblandt Formanden eller Næstformanden og Dommeren. I Tilfælde af Stemmeliged gjør Formandens Stemme Udslaget. Dog kræves til gyldig Beslutning om et Barns Bortsættelse efter § 1 eller i Tvangsskole, at Flertallet af de deltagende har stemt derfor.

§ 13. Værgeraadets Forhandlinger foregaar for lukkede Døre. Over Forhandlingerne føres Protokol overensstemmende med Straffeprocesslovens¹ § 124. De fattede Beslutninger ledsages af Grunde.

Forinden Beslutning fattes, maa der, forsaavidt dertil er Anledning, gives Forældrene eller dem, som staar i disses Sted, Adgang til at udtale sig mundtlig eller skriftlig,² ligesom Barnets Person og Stilling samt Hjemmets Forhold omhyggelig maa undersøges.

¹ Lov 1 juli 1887 nr. 5. — ² Jfr. § 14.

§ 14.¹ Værgeraadet kan indkalde, avhøre og edfæste vidner og foreta andre undersøkelseshandlinger samt i dette øiemed anvende tvangs- eller straffemidler. De i straffeprocessloven² for forhørsretten givne regler kommer herved til anvendelse.

Værgeraadet eller detses Formand kan, hvor det findes paakrævet, til Oplysning om, hvorvidt en strafbar Handling er forøvet, lade retslig eller udenretslig Efterforskning anstille.³

Under vergeraadets forhandlinger (dets raadslagninger og stemmegivninger undtat) har forældrene eller de, som staar i disses sted, ret til at være personlig tilstede i vergeraadet, hvorhos dette kan tillate dem at ha en anden person ved sin side til varetagelse av barnets tarv, hvor særegne omstændigheter taler derfor.⁴ Dog kan de foruten i de i lov om domstolene⁵ § 133 omhandlede tilfælde udelukkes under de i straffeprocesslovens § 278 andet og tredje led nævnte betingelser.

¹ Endret overensstemmende med lov 14 aug. 1918 nr. 4 § 38. — ² Lov 1 juli 1887 nr. 5 kap. 15.

³ Jfr. § 4 og 42. — ⁴ Jfr. § 13. — ⁵ Lov 13 aug. 1915 nr. 5.

§ 15.¹ Om de af Værgeraadet fattede Beslutninger gives der uopholdelig Barnets Forældre eller dem, som staar i disses Sted, Meddelelse. Beslutning, der gaar ud paa, at et Barn skal tages fra Forældrene eller nogen af dem, bliver at forkynde, i første Tilfælde, hvis

6 juni. ingen af dem har været tilstede ved Beslutningens Afgivelse, i sidste Nr. 1. Tilfælde, hvis den af dem, hvem Barnet skal fratages, ikke har været tilstede.

Reglerne i lov om domstolene² kap. 9 om forkyndelser og meddelelser faar tilsvarende anvendelse.

Fader eller Moder, hvem et Barn skal fratages, kan, naar de ikke har samtykket deri, foredre Beslutningen forelagt for vedkommende Regeringsdepartement.³

¹ Endret overensstemmende med lov 14 aug. 1918 nr. 4 § 38. — ² Lov 13 aug. 1915 nr. 5.
³ Kirkedepartementet.

§ 16. De fattede Beslutningers Fuldbyrdelse besørges af Værgeraadet, i fornødent Fald ved Politiets eller Fattigvæsenets Tjenestemænd.¹ Andre Beslutninger end de i § 4, andet Punktum omhandlede kan ogsaa fuldbyrdes efter Barnets fyldte 16de Aar.

Hvor Beslutningen intet modsat bestemmer, bliver den at fuldbyrde uden Hensyn til, om der klages over den.

¹ Jfr. § 18.

§ 17. Hvor der er Fare ved Ophold, eller hvor det findes nødvendigt at sikre sig Barnets Person, kan Værgeraadet eller, saafremt dets Beslutning ikke kan oppebies, dets Formand eller Paatalemyndigheden lade Barnet foreløbig anbringe i en Familie, Tvangsskole eller paa et andet hensigtsmæssigt Sted.¹

¹ Se § 50.

§ 18. Det paaligger alle offentlige Tjenestemænd, hver i sin Stilling, at yde Værgeraadet fornøden Bistand.¹

¹ Jfr. lov 19 mai 1900 nr. 1 § 46.

Kapitel III. Nærmere Bestemmelser med Hensyn til Bortsættelsen af Børn.

§ 19. I Værgeraadets Beslutning om et Barns Bortsættelse skal det bestemmes, hvorledes der bliver at forholde med Barnet, hvorhos Anstalten skal angives, ifald Indsættelse i Skolehjem eller Barnehjem eller lignende Indretning vælges.

Findes enten paa Grund af mangelfuldt Kjendskab til Barnets Karakter eller af andre Grunde endelig Afgjørelse angaaende Anbringelsesmaaden ikke for Tiden at kunne træffes, kan Værgeraadet anordne en foreløbig Anbringelse af Barnet til nærmere Iagttagelse, i fornødent Fald og hvor dertil er Anledning, i en Tvangsskole eller anden lignende Anstalt.¹

¹ Se § 50.

§ 20.¹ Barn, som ikke antages sedelig forkommet, blir fortrinsvis at anbringe i familie eller barnehjem.

Barn i den skolepligtige alder blir, naar det findes saa sedelig forkommet, at dets benyttelse av den almindelige skole vilde utsætte andre barn for skadelig paavirkning, at anbringe i skolehjem, forsaavidt der ikke paa anden maate sørges for dets undervisning utenfor folkeskolen.

Barn under 9 aar kan ikke anbringes i saadant.

¹ Endret overensstemmende med lov 2 juli 1915.

§ 21. Beslutning om Indsættelse i et Skolehjem bliver, saavidt muligt, betimelig i Forveien at meddele dettes Bestyrelse. 6 juni.
Nr. 1.

Finder Bestyrelsen enten af Hensyn til Pladsen eller af andre Grunde at burde modsætte sig Indsættelsen, bliver, om ikke Enighed opnaaes, Sagen at forelægge for vedkommende Regjeringsdepartement.¹

¹ Kirkedepartementet.

§ 22. Besluttet et Barn bortsat i Familie, sørger Værgeraadet paa hensigtsmæssig Maade for Beslutningens Udførelse. Det kan i dette Øiemed overlade nogen i eller udenfor sin Midte at udfinde en Familie, der er villig til at modtage Barnet, og til hvilken det med Tryghed kan betroes, og at ordne det fornødne med denne. Det foretagne bliver i saa Fald at forelægge Værgeraadet til Godkjendelse.

§ 23. Bortsættes Børn over skolepligtig Alder i Familie, kan de anbringes som Tjenestetyende, Haandværkslærlinge eller paa anden lignende Maade.

Ved Bortsættelsen af yngre Børn kan det aftales, at de fra Skolepligtens Ophør indtræder i saadant Forhold.

Istedetfor i Familie kan en Gut over skolepligtig Alder med eget Samtykke anbringes som Skibsgut.

Privat bortsatte Børn, som rømmer eller paa anden Maade viser slet Opførsel, kan overføres til Skolehjem ogsaa efter deres fyldte 16de Aar.

§ 24. Det paaligger Værgeraadet at føre regelmæssigt Tilsyn med de af det udenfor Skolehjem anbragte Børn og deres Behandling samt i Tilfælde af Misligheder eller Mangler at søge raadet Bod derpaa.¹

Forsaavidt Tilsynet ikke føres af Værgeraadets egne Medlemmer, betroes det andre dertil skikkede og villige Mænd eller Kvinder. Dette bør navnlig ske, hvor Barnet er anbragt i en anden Kommune. Findes ingen skikket Person villig til at overtage Tilsynet, kan Værgeraadet paa det Sted, hvor Barnet er bortsat, opnævne en Mand eller Kvinde dertil. Den opnævnte er pligtig til at overtage Hvervet.²

De i § 29, andet Led omhandlede Myndigheder er berettigede til at føre Tilsyn ogsaa med de udenfor Skolehjem anbragte Børn.

¹ Jfr. lov 29 april 1905, nr. 2 § 9 og lov 10 april 1915, nr. 2 § 13. — ² Jfr. § 33.

§ 25. Findes et bortsat Barn, der ikke er indsat i Skolehjem, at burde anbringes paa anden Maade eller paa et andet Sted, fattes Beslutning herom af det Værgeraad, som har bortsat Barnet. Dog kan ogsaa Værgeraadet paa det Sted, hvor Barnet er anbragt, efterat den, der har Tilsynet med Barnet, er varslet, beslutte det indsat i Skolehjem, naar det efter Bortsættelsen har utvist et Forhold, som findes at gjøre dette fornødent. Meddelelse om Beslutningen bliver at gjøre til det Værgeraad, som har bortsat Barnet. Dette Værgeraad kan forlange Sagen forelagt for vedkommende Regjeringsdepartement.¹

¹ Kirkedepartementet.

§ 26. Den, som efter § 24 fører Tilsyn med et i en Familie bortsat Barn, kan, hvor det findes utilraadeligt at oppebie Værgeraadets Beslutning, foreløbig sørge for Barnets Bortsættelse andetsteds.

6 juni.

Kapitel IV. Om Skolehjem og Tvangsskoler.

Nr. 1.

§ 27. Staten sørger for, at der forefindes Skolehjem til Optagelse af Børn, som i Henhold til denne Lovs § 20 besluttes anbragt i saadanne. Gutter og Piger maa ikke indsættes i samme Skolehjem.

Kongen kan give Tilladelse til private eller kommunale Skolehjems Benyttelse, naar de er indrettede saaledes som nedenfor bestemt, og deres Planer undergives hans Stadfæstelse. Tilladelsen kan altid tilbagekaldes.

§ 28.¹ Ved skolehjem kan der i den utstrækning, som det maatte findes fornødent, av Kongen med Stortingets samtykke oprettes særavdelinger, særskilt ved hjem for gutter og for piker.

I særavdelingen kan anbringes barn, som er i saadan grad sedelig forkomne eller har vist saadanne forbryderske anlæg, at de maa antages ikke hensigtsmæssig at kunne anbringes paa vedkommende skolehjems almindelige afdeling.

Til særavdelingen kan desuten overføres:

1. Barn, som allerede er anbragt paa vedkommende skolehjems almindelige afdeling eller ved et andet skolehjem uten nogen særavdeling, naar det gjør sig skyldig i forbrydelser, i rømning, i forførelse av andre barn eller i høi grad av gjenstridighet, eller paa anden maate viser sig uskikket for behandling i den almindelige afdeling.
2. Barn, som efter at ha været utskrevet paa prøve fra noget skolehjems almindelige afdeling, igjen paa grund av slet opførsel tages tilbage.

¹ Endret overensstemmende med lov 2 juli 1915.

§ 29. I Spidsen for ethvert Skolehjem skal staa en af Kongen antagen eller godkjendt Bestyrer eller Bestyrerinde, der, saavidt intet modsat er bestemt, har den besluttende Myndighed i alle Hjemmets Anliggender.

Det overordnede Tilsyn føres af vedkommende Regjeringsdepartement.¹ Til at bistaa Tilsynet med de anbragte Piger kan antages en Inspektrice.

De nødvendige Bestemmelser om det nærmere Tilsyn gives af Kongen eller, om Hjemmet er privat eller kommunalt, ved dets Plan.

¹ Kirkedepartementet.

§ 30.¹ I ethvert Skolehjem gives Undervisning i de for Folkeskolen bestemte Fag. Elever, som har naaet det foreskrevne Maal, kan der ogsaa gives nogen videregaaende Undervisning.

Iøvrigt bliver Eleverne under Hensyntagen til Alder og Kræfter at beskæftige paa hensigtsmæssig Maade.

¹ Jfr. § 38.

§ 31. Der skal sørges for, at Eleverne faar det fornødne Tilsyn af Præst og Læge. Hvis Eleven er Dissenter,¹ tilsees han af en Forstander inden vedkommende Dissentersamfund, om dertil er Anledning.

¹ Se lov 27 juni 1891 nr. 1 §§ 1 og 24.

§ 32.¹ Avgjørelsen av, hvorvidt et barn skal anbringes paa en av de i § 28 omhandlede særavdelinger eller overføres til nogen saadan, træffes av bestyreren for det skolehjem, hvor barnet av vedkommende vergeraad er besluttet anbragt. 6 juni. Nr. 1

Er der ingen særavdeling knyttet til vedkommende skolehjem, og anbringelsen eller overførelsen kommer til at ske til særavdeling ved et andet skolehjem, træffes de forannævnte avgjørelser av begge skolehjembestyrere i forening.

Opnaaes der ikke enighet mellem bestyrerne i sidstnævnte tilfælde, blir saken at forelægge vedkommende regjeringsdepartement.²

Enhver beslutning om et barns anbringelse paa eller overførelse til nogen særavdeling blir at indberette til vedkommende departement.²

¹ Endret overensstemmende med lov 2 juli 1915. — ² Kirkedepartementet.

§ 33.¹ Den, som har været anbragt i skolehjem (§ 20) i mindst 1 aar, kan av dets bestyrer utskrives paa prøve enten paa bestemt tid eller indtil videre og bortsættes paa nogen i §§ 22 og 23 nævnt maate. Naar særlige grunde taler derfor, kan saadan utskrivning foretages av skolehjemmets bestyrer, selv om ikke den utskrevne har været i skolehjemmet saa lang tid som 1 aar.

Saadan tidligere utskrivning blir i hvert enkelt tilfælde av bestyreren straks at indberette til vedkommende vergeraad og departement.²

Bestyreren bør holde sig underrettet om den utskrevnes forhold og behandling og føre tilsyn dermed enten personlig eller ved andre mænd eller kvinder, som dertil er villige eller i fornødent fald opnævnes overensstemmende med § 24. Opfører den utskrevne sig slet, eller finder bestyreren det av andre grunde tjenlig, tages eleven igjen tilbake til skolehjemmet eller overføres til et skolehjems særavdeling (§ 28,2).

Hvad den utskrevne, mens han er ute av skolehjemmet, fortjener ved arbejde, blir at anvende til hans bedste.

¹ Endret ved lover 17 juni 1907 nr. 1 og 2 juli 1915. — ² Kirkedepartementet.

§ 34. Finder Værgeraadet paa det Sted, hvor et paa Prøve udskrevet Barn er anbragt, at Barnet opfører sig saa slet, at dets Tilbageførelse til Skolehjemmet er fornøden, kan Værgeraadet, hvis Bestyreren ikke paa Henstillen tager Barnet tilbage, forlange Spørgsmaalet derom forelagt vedkommende Regjeringsdepartement.¹

¹ Kirkedepartementet.

§ 35. Viser den i Skolehjem anbragte eller paa Prøve udskrevne Flid og god Opførsel, kan der efter derom givne nærmere Regler foruden andre Begunstigelser som Belønning for udført Arbeide tilstaaes ham et Beløb, der bliver at anvende til hans Bedste.

§ 36. For Elever, som endelig udgaar af Skolehjem, bør Bestyreren, hvor dertil er Anledning, søge en hensigtsmæssig Beskjæftigelse under Forhold, der saavidt muligt sikrer mod fordærvelig Indflydelse.

Enhver Udgaende, der ikke selv har Midler, forsynes med Klæder, ligesom der kan anvendes et passende Beløb til Reisepenge for ham.

§ 37. De nærmere Regler om de offentlige Skolehjem og særlig angaaende de Revselsesmidler, som kan anvendes i samme, gives af Kongen.¹

Jfr. strl. ikrl. § 3, siste ledd samt lov 20 juni 1891 nr. 1.

6 juni. § 38. Tvangsskolé kan oprettes af den enkelte Kommune eller af Nr. 1. flere Kommuner i Forening. Planen maa stadfæstes af Kongen.

De i Tvangsskole indsatte Børn forbliver der ikke alene i, men ogsaa udenfor Undervisningstiden. § 30 finder ogsaa her Anvendelse.

Skolen staar under det i Skoleloven anordnede Overtilsyn af Statsmyndigheder.¹

¹ Se lov 26 juni 1889 nr. 1 og 2 begges kap. 8.

Kapitel V. Om de trufne Forføiningers Ophør.

§ 39.¹ Den, som er bortsat i henhold til denne lov, kan beholdes i familie, barnehjem eller skolehjem (§ 20) indtil det fyldte 18de aar, eller om han er indsat i nogen til et skolehjem knyttet særavdeling (§ 28), indtil det fyldte 21de aar.

Ved et tidligere tidspunkt blir de med hensyn til ham trufne forføininger at ophæve, naar der ikke længer findes tilstrækkelig grund for samme.

Uanset foranstaaende bestemmelse har den i tjeneste anbragte forpligtelsen til at forbli i denne, saalænge den derom gjældende lovgivning² medfører det.

¹ Endret overensstemmende med lov 2 juli 1915.

² Se N. L. 3—21—9, frd. 9 aug. 1754 § 12, pl. 3 des. 1755 §§ 1 og 3, reskr. 7 aug. 1776 §§ 1 og 3.

§ 40. De i § 39 omhandlede Beslutninger fattes for deres Vedkommende, der er anbragte i Skolehjem eller udskrevne derfra paa Prøve, af Bestyreren i Forening med Tilsynskomiteen eller Direktionen, om nogen saadan forefindes, og ellers af det Værgeraad, efter hvis Beslutning Bortsættelsen er skeet.

Personer over 16 Aar, hvis Begjæring om Ophævelse af den trufne Forføining, samt Forældre, hvis Begjæring om at erholde et Barn under 18 Aar tilbage, er afslaaet, kan forlange Sagen forelagt vedkommende Regeringsdepartement.¹

En afslaaet Begjæring kan ikke gjentages før om et Aar.

¹ Kirke departementet.

§ 41. Er Forældremyndigheden i Henhold til § 2 frakjendt nogen af Forældrene, forbliver Barnet under det ifølge samme Paragraf anordnede Værgemaal indtil sit fyldte 18de Aar, medmindre Værgeraadet anderledes bestemmer.

Kapitel VI. Om Paatalemyndighedens Forhold ligeoverfor strafbare Handlinger begaaede af Børn.

§ 42. Naar et Barn, der ikke har fyldt sit 14de Aar og derfor ikke kan straffes,¹ har begaaet en strafbar Handling, kan der dog anstilles saavel retslig som udenretslig Efterforskning i Sagen.

Hvis Paatalemyndigheden ikke finder, at Barnet bør bortsættes i Henhold til § 1, kan den henstille til Barnets Foresatte i Hjemmet eller Skolen bevisligen at tildele det saadan passende Revselse, som Lovgivningen der hjemler. Herom underrettes Værgeraadet. Ligeledes underrettes det om, hvorvidt Henstillingen er taget tilfølg.

Finder Paatalemyndigheden derimod, at Barnet bør bortsættes,

forelægger den Sagen for Værgeraadet paa det Sted, hvor Barnet bor 6 juni. eller opholder sig. For dette kan Sagen ogsaa indbringes, hvis en saadan Nr. 1. Henstilling, som foran nævnt, ikke tages til Følge.

¹ Se strl. § 46.

§ 43. Er udenfor det i 44 omhandlede Tilfælde en strafbar Handling begaaet af et Barn under 16 Aar efter dets fyldte 14de Aar, kan Paatale undlades,¹ naar Paatalemyndigheden efter Omstændighederne finder, at det kan bero med en saadan Revselse som i § 42, andet Led nævnt eller med en Forføining fra Værgeraadets Side.

¹ Jfr. strprl. § 85.

§ 44.¹ Har nogen i skolehjem anbragt eller paa prøve utskrevet efter sit fyldte 14de aar forøvet nogen strafbar handling, kan paatalemyndigheden undlate at reise tiltale,² saafremt den i betragtning av den skyldiges alder og handlingens beskaffenhet finder at kunne la det bero med anstaltens revselse efter § 37 eller med, at vedkommende barn overføres til nogen særavdeling (§ 28).

¹ Endret overensstemmende med lov 2 juli 1915. — ² Jfr. strprl. § 85.

§ 45. Hvor Paatalemyndigheden med Hjemmel af Bestemmelserne i §§ 43 og 44 har undladt at reise Paatale, kan heller ikke den ved Forbrydelsen fornærmede forfølge Sagen.¹

¹ Jfr. strprl. § 94.

Kapitel VII. Om Omkostningernes Udredelse.

§ 46.¹ Utgiftene ved et barns innsettelse i tvangsskole i henhold til §§ 4 og 5 erlægges av den kommune, hvis vergeråd eller skolestyre beslutter innsettelsen mot sådant bidrag av staten, som Stortinget årlig bestemmer.

¹ Endret overensstemmende med lov 9 juni 1922 nr. 1.

§ 47.¹ Utgiftene ved et barns innsettelse i skolehjem utres av statskassen. Denne kan dog kreve, at den kommune, hvis vergeråd har besluttet innsettelsen, yder et sådant bidrag som Stortinget årlig bestemmer. Er barnet ikke hjemstavnsberettiget² i nevnte kommune, kan denne kreve sitt utlegg godtgjort av hjemstavnskommunen. Kan ingen sådan påvises, betaler statskassen den hele utgift.³

Naar omflakkende Børn, hvis Forældre ikke har fast Bopæl, og som heller ikke selv har saadan, indsættes i Skolehjem, betaler Staten ligeledes den hele Udgift.

Udenfor dette Tilfælde har Værgeraadet, saasnart et Barn er besluttet bortsat, derom at underrette Fattigkommissionen, der snarest muligt har at søge tilveiebragt de fornødne Oplysninger om Barnets Hjemstavn og, hvis det ikke har Hjemstavnsret i Kommunen, at sende Meddelelse til Fattigkommissionen i den Kommune, hvor det antages hjemstavnsberettiget.⁴

¹ Endret overensstemmende med lov 9 juni 1922 nr. 1. — ² Se lov 19 mai 1900 nr. 1 § 11.

³ Jfr. lov 19 mai 1900 nr. 1 § 16. — ⁴ Jfr. lov 19 mai 1900 nr. 1 § 18.

§ 48. Omkostningerne ved et Barns Bortsættelse paa anden Maade¹ betales udenfor de i §§ 17 og 19 omhandlede Tilfælde af den Kommune, hvis Værgeraad har besluttet Barnet bortsat mod Refusion af Hjem-

6 juni. stavnskommunen, om denne er en anden. Kan ingen Hjemstavnskommune paavises, udredes de af Statskassen.² § 47, andet og tredje Led finder tilsvarende Anvendelse.

¹ Jfr. §§ 46 og 47. — ² Jfr. lov 19 mai 1900 nr. 1 § 16.

§ 49. Indsættelse i Skolehjem eller Bortsættelse paa anden Maade i Henhold til denne Lov bliver ikke at anse som Fattigunderstøttelse.

Barn, der med Hjemmel af denne Lov bortsættes i fremmed Kommune, kan, saalænge denne Bortsættelse vedvarer, ikke erhverve selvstændig Hjemstavnsret.¹

¹ Jfr. lov 19 mai 1900 nr. 1 § 11.

§ 50. Omkostningerne ved den i §§ 17 og 19 omhandlede foreløbige Anbringelse betales af Statskassen, hvis Barnet endeligen beslattes indsat i Skolehjem, men ellers af den Kommune, der skal betale Udgifterne ved Barnets endelige Bortsættelse. Saafremt Barnet ikke bortsættes, udredes de af den Kommune, hvis Værgeraad træffer Beslutning med Hensyn til Barnet.

§ 51. De øvrige af denne Lov flydende Udgifter udredes af Statskassen.

§ 52. De med et Barns Bortsættelse forbundne Udgifter kan efter nærmere Bestemmelse af det Værgeraad eller, for de i § 5 omhandlede Tilfældes Vedkommende, det Skolestyre, der har besluttet Bortsættelsen, fordres Kommunen, eller om det bestemte Beløb overstiger dens Udlæg, Staten erstattet af Barnets Forældre efter de for Fattigunderstøttelse givne Regler.¹ Mere end en Krone daglig kan dog ikke kræves erstattet.

¹ Se lov 19 mai 1900 nr. 1 § 7.

Kapitel VIII. Slutningsbestemmelser.

§ 53. Fra den Tid, denne Lov i sin Helhed træder i Kraft, kan Beslutning om Børns Indsættelse i Skolehjem alene ske i Overensstemmelse med denne Lov, og Beslutning, hvorved Børn anbringes uden Samtykke af Forældre eller af dem, som staar i disses Sted, i Henhold til saadanne Grunde, som omhandles i denne Lov, alene fattes paa den i samme bestemte Maade.¹ Børn, der i Henhold til denne Lov er bortsatte udenfor Skolehjem, kan alene ved Beslutning om forandret Anbringelsesmaade, fattet i Henhold til §§ 25 eller 34, endelig udelukkes fra Folkeskolens Undervisning. Bestemmelsen i Lov af 15de Juni 1881 § 1 om, at der til Overenskomst om Umyndiges Antagelse i Haandværkslære udkræves disses Samtykke, træder ud af Kraft, forsaavidt angaar Overenskomster, affattede i Henhold til denne Lovs §§ 23 og 33, hvorhos Bestemmelsen i samme Lovbud om, at Lærekontrakt, indgaaet for en Umyndig, ikke er bindende for Lærlingen længere, end til han har opnaaet en Alder af 20 Aar, med Hensyn til Personer, anbragte i Skolehjem af den i § 28 omhandlede Slags forandres derhen, at Aldersgrænsen bliver 21 Aar.

¹ Se lover 26 juni 1889 nr. 1 § 62 og nr. 2 § 55.

§ 54. Bestemmelserne i § 5, § 38 og § 46, jfr. § 5 samt §§ 49 og 52, forsaavidt de vedkommer Indsættelse i Tvangsskoler efter § 5,

træder i Kraft fra 1ste Juli d. A. Forøvrigt træder Loven i Kraft fra 6 juni. den Tid, Kongen bestemmer.¹ Nr. 1.

Loven kommer til Anvendelse uden Hensyn til, om det Forhold, som begrunder Anvendelsen, er ældre end dens Ikrafttræden.

¹ Fra 1 sept. 1900 ifølge res. 9 juni 1900.

Lov om Forhyrings-, Fæste- og Engagementskontorer.¹

12 juni.

¹ Jfr. lov 22 mai 1869 samt lov 12 juni 1906 nr. 2.

§ 1. Den, der mod Godtgjørelse eller til Stadighed vil optræde som Mellemand (Agent, Kommissionær) ved Forhyring af Sjøfolk eller Engagement til anden privat Tjeneste, saasom ved Antagelse af Tjenestefolk, Arbeidere, Opvartere, Haandværkere, Handelsbetjente, Kontorister eller andre private Betjente, maa, hvad enten Virksomheden, alene gaar ud paa Anvisning af ledige Poster eller af Ansøgere til saadanne, eller den tillige omfatter Kontraktens Afslutning, have Bevilling dertil af Formandskabet¹ og skal i denne sin Virksomhed være underkastet Politiets Opsigt. Forsaaavidt Kommunestyret saa bestemmer, meddeles Bevillingen i Byerne af Politiet, paa Landet af Lensmanden.

Saadan Bevilling meddeles alene Mænd eller Kvinder, der er norske Statsborgere,² bosatte i Riget og kjendte for Retskaffenhed og Paalidelighed. Den meddeles paa ustemplet Papir og uden Betaling. Handles der om Stiftelse, Forening eller uansvarligt Selskab, bør Bevilling ikke meddeles, medmindre Bestyrelsen har sit Sæde i Riget og samtlige Medlemmer af samme opfylder de nævnte Betingelser.

Opdragelsesanstalter, som efter sine Statuter har at søge sine Elever efter endt Opdragelse anbragte i Tjeneste, samt offentlige Tjenestemænd, der uden Godtgjørelse søger at skaffe Personer, med hvem de i Stillings Medfør kommer i Forbindelse, Arbejde eller Ansættelse, behøver hertil ingen Bevilling.

¹ Se lov 12 juni 1906 nr. 2 § 12. — ² Se lov 8 aug. 1924 nr. 3.

§ 2. Gjør Bevillingens Indehaver sig skyldig i uretskaffent Forhold eller i nogen Overtrædelse af nærværemnde Lov eller af de i Henshold til samme udfærdigede Forskrifter, eller oplyses iøvrigt Omstændigheder, der gjør det utilraadeligt at tilstede, at Virksomheden fortsættes, kan Bevillingen tilbagekaldes.

§ 3. Naar ved saadan Mellemand, som efter § 1 maa have Bevilling, nogen her i Riget antages til Tjeneste i fremmed Land, skal derom oprettes skriftlig Kontrakt, affattet i Overensstemmelse med en af vedkommende Regjeringsdepartement udfærdiget Formular og indeholdende alle de Vilkaar, der maatte være vedtagne.¹

Kontrakten, der skal udfærdiges i mindst to Exemplarer, hvoraf den Antagne erholder det ene, er ikke forbindende for denne, medmindre den forevises for Politiet og af dette forsynes med Bevidnelse om, at den er affattet i Overensstemmelse med de givne Forskrifter. Er den Antagne under 18 Aar, maa Kontrakten tillige være undertegnet af hans Værge.